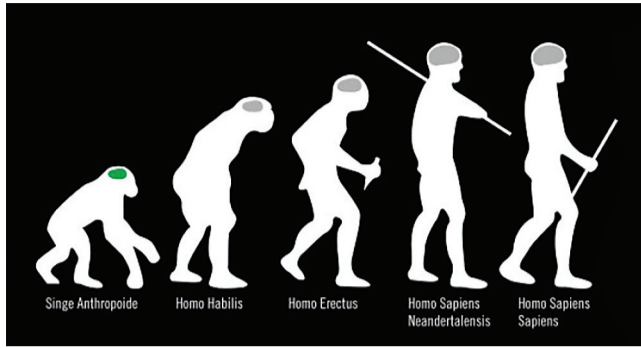


ΠΟΣΟ ΟΡΘΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ;



Ηρακλής Καρακαζής
Αναπληρωτής Καθηγητής
Κινητής Προσθητικής ΕΚΠΑ

Ο χαμένος στα βάθη της προϊστορίας επιτήδειος άνθρωπος, γνωστός και ως homo habilis, φαίνεται να μπορεί να συλλαμβάνει κάποιες αφηρημένες έννοιες μιας και παράγει λίθινα χρηστικά εργαλεία. Εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια αργότερα, ο απόγονός του, ο όρθιος άνθρωπος (homo erectus), θα ανακαλύψει τη φωτιά, θα αναπτύξει σύνθετες στρατηγικές κυνηγιού και επιβίωσης και τελικά θα εγκαταλείψει την αφρικανική του κοιτίδα. Βαφτισμένος με διαφορετικά ονόματα θα εποικίσει την Ευρασία και στο τέλος της ιστορίας του, ο ευρωπαϊκός του κλάδος, (homo neanderthalensis), θα συνυπάρξει για μερικές χιλιάδες χρόνια με εμάς, τους εχέφρονες (sapiens), πριν οριστικά εξαφανισθεί.

Στην μακράιωνη αυτή πορεία και με τρομερή για τα δαρβινικά δεδομένα ταχύτητα, ο ανθρώπινος εγκέφαλος υπερβαίνοντας την τιμή της εξελικτικής αλλαγής, θα αποκτήσει τον φλοιό, την ανατομική δηλαδή υπερδομή που θα καθορίσει την ανάπτυξη της συμβολικής γλώσσας και την εγκατάσταση μιας συνείδησης ανώτερης τάξης. Ένα παράθυρο στον απέραντο νοητό κόσμο είχε μόλις ανοίξει. Το αυτοσυνείδητο εγώ και η γνώση του θανάτου θα πυροδοτήσουν τον στοχασμό για την ουσία και το επέκεινα, και στη διαδρομή της ιστορίας, σπουδαίες φιλοσοφικές προσεγγίσεις θα αναπτυχθούν. Από τον Πλατωνικό και Καρτεσιανό δυισμό στον απτό κόσμο της ύλης και στον σολιψισμό, σε μια αέναη προσπάθεια κατανόησης της νόησης. Πόσο ομαλά όμως έγιναν όλα αυτά;

Έχει υποστηριχθεί πως η εκρηκτική αναρρίχηση στην κορυφή του οικοσυστήματος, είχε ως κόστος τον προβληματικό συντονισμό ανάμεσα στις παλιές και νέες δομές του εγκεφάλου. Έτσι αρχαϊκές συγκινησιακές καταστάσεις όπως για παράδειγμα η οργή, ο φόβος, η απόλαυση και η φυγή εκπορευόμενες από το φυλογενετικά παλαιότερο τμήμα του εγκεφάλου, θα έπρεπε τώρα να συνεργαστούν με το νεότερο φλοιό, υπεύθυνο για τις ανώτερες νοητικές λειτουργίες. Φαίνεται πως ο συντονισμός δεν είναι πάντα εφικτός και συνεπώς το αποτέλεσμα όχι πάντα προβλέψιμο. Στο νεανικό του έργο «η γέννηση της τραγωδίας» ο Νίτσε αποδίδει στον Απόλλωνα τον κόσμο της λογικής, της εγκράτειας και της ισορροπίας, δηλαδή τον απαστράπτοντα κόσμο του εγκεφαλικού φλοιού, ενώ στο Διόνυσο τον σκοτεινό κόσμο της παρόρμησης, της λαγνείας, και της μέθης, καταστάσεις χειραγωγούμενες από αρχαιότερες εγκεφαλικές δομές. Ο άνθρωπος δεν είναι παρά το μαρμαρένιο αλώνι της αέναης, μυθικής σύγκρουσης των αρχέγονων αυτών δυνάμεων. Η συμφιλίωση του Απόλλωνα με τον Διόνυσο θα είναι πάντα το ζητούμενο και ο ορθός λόγος μάλλον ουτοπία.

- Yuval Noah Harari. Sapiens. A brief history of humankind. Harvill Secker 2014.
- Friedrich Wilhelm Nietzsche Die Geburt der Tragödie. Leipzig/ Verlag von E.W. Fritsch. 1872

Επανεπέμβαση στην Ενδοδοντία

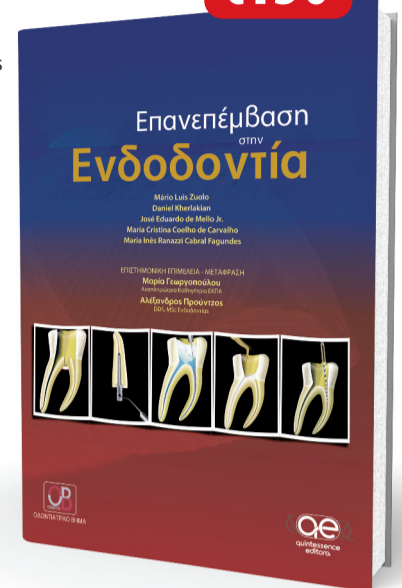
Mario Luiz Zuolo, Daniel Kherlakian, José Eduardo de Mello, Jr, Maria Cristina Coelho de Carvalho, and Maria Inês Ranazzi Cabral Fagundes

Επιστημονική επιμέλεια-Μετάφραση:

Μαρία Γεωργοπούλου
Καθηγήτρια ΕΚΠΑ

Αλέξανδρος Προύντζος
DDS, MSc Ενδοδοντίας

€150



+
Δώρο
Λεξικό
Ενδοδοντολογικών
Όρων

Πρακτικά Μαθήματα Ενδοδοντίας

Donald E. Arens, Alan H. Gluskin, Christine I. Peters, Ove A. Peters

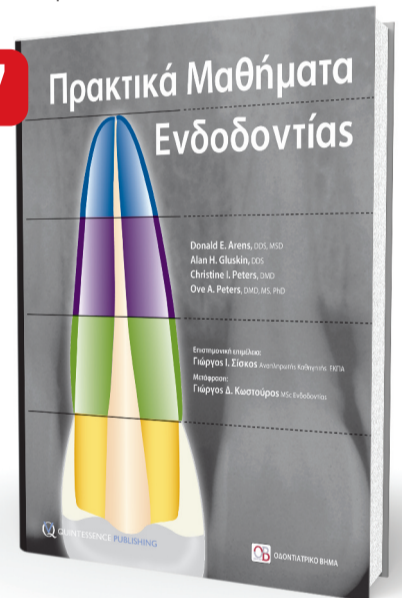
Επιστημονική επιμέλεια:

Γιώργος Ι. Σίσκος Αναπληρωτής Καθηγητής ΕΚΠΑ

Μετάφραση:

Γιώργος Δ. Κωστόπουρος MSc Ενδοδοντίας

€117



+
Δώρο
Λεξικό
Ενδοδοντολογικών
Όρων



ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΒΗΜΑ

Σκουφά 64, 106 80 Αθήνα, Τηλ. **210 3814 939**,
www.odvima.gr, e-mail: odvima@otenet.gr

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΒΗΜΑ

Διμηνιαία Έκδοση

Κωδικός 016446

Ιδιοκτήτης: **ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΒΗΜΑ Μ.Ε.Π.Ε.**

Ιδρυτής: **Γιάννης Καρακαζούλης**

Σκουφά 64 106 80 Αθήνα
Τηλ. 210 3814 939 Fax 210 3803 327
e-mail: odvima@otenet.gr
www.odvima.gr

Διευθυντής:

Όθωνας Γκότσος

Σύμβουλος Έκδοσης:
Κατερίνα Καρακαζούλη

Σύνταξη:
Ηλιάνα Γιαννούλη

Υπεύθυνος λογιστηρίου:

Γιώργος Κάντζος

Νομικός Σύμβουλος:
Λάμπρος Ανδρ. Τσοπράς

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:
pressious arvanitidis A.E.B.E.
78ο χλμ. Εθνικής Οδού Αθηνών Λαμίας
Τηλ. 226 100 5100

